

- FÜLÖP J., DANK V., BARABÁS A., BARDÓCZ B., BREZSNYÁNSZKY K., CSÁSZÁR G., HAAS J., HÁMOR G., JÁMBOR Á., SZ. KILÉNYI É., NAGY E., RUMPLER J., SZEDERKÉNYI T. és VÖLGYI L. 1986: Magyarország földtani térképe a kainozoi-kum elhagyásával, MÁFI kiadvány
- HARDING T. P. 1990: Identification of wrench faults using subsurface structural data: criteria and pitfalls. AAPG Bulletin 74, 1590-1609
- GUTHY T. and HEGEDŰS E. 1988: Age determination of microfaults by high-resolution reflection seismics for seismic hazard investigations. 50th Meeting of EAEG, The Hague, Abstracts of Papers and Posters, 216
- HORVÁTH F. 1987: Az Alföld és környezetének neogén kéregfejlődése. MTA Szegedi Akadémiai Bizottságának kiadványai: Az Alföld medencealjazatának szerkezetfejlődése 29-35. Szeged
- KENNEDY W. Q. 1946: The Great Glen fault: Geol. Soc. London Quart. Jour., v.102, pt.1, 41-76
- LOWELL J. D. 1985: Structural styles in Petroleum Exploration. Oil and Gas Consultants International Inc. Publications, Tulsa, 1-477
- LÓRINCZ K. D., KILÉNYI É., SZABÓ P., SZEIDOVITZ Zs. and VAKARCS G. 1989: The manifestation of a complex wrench fault system in the seismic reflection data of Szolnok area. 34th International Geophysical Symposium, Budapest, Abstracts and Papers, 449
- LÓRINCZ K. D. and SZABÓ P. 1991: Seismic analysis of multiphase tectonism in the central part of the Pannonian basin in Hungary. 3rd Conference and Technical Exhibition of EAPG, Florence, Abstract of Papers and Posters, 157-158
- POGÁCSÁS Gy., LAKATOS L., BARVITZ A., VAKARCS G. és FARKAS Cs. 1989: Pliocén-quarter oldaleltolódások a Nagyalföldön. Általános Földtani Szemle 24, 149-164. Budapest
- POSGAY K., HEGEDŰS E. and TÍMÁR Z. 1990: The identification of mantle reflections below Hungary from deep seismic profiling. Tectonophysics 173, 379-385
- POSGAY K. és SZENTGYÖRGYI K. 1991: A litoszférát harántoló eltolódásos törésrendszer a Pannon medence keleti részén. Magyar Geofizika XXXII. évf., 1.-2. sz., 1-15
- RIEDEL W. 1929: Zur Mechanik geologischer Brucherscheinungen. Centralbl. F. Mineral. Geol. und Pal., 354-368
- SYLVESTER A.G. and SMITH R.R. 1976: Tectonic transpression and basement-controlled deformation in the San Andreas fault zone, Salton trough, California. AAPG Bulletin 60, 2081-2102
- SYLVESTER A.G. 1988: Strike-slip faults. Geol. Soc. Amer. Bull., 100, 1666-1703
- TAKÁCS E., BEREZKY Cs., PÁPA A. 1990: Integrated processing of well-log and seismic data on IBM AT. 35th International Geophysical Symposium, Várna, Proceedings I., 96-104
- TCHALENKO J. S. 1970: Similarities between shear zones of different magnitudes. Geol. Soc. Amer. Bull. 81, 1625-1640
- WILCOX R. E., HARDING T. P. and SEELY D. R. 1973: Basic wrench tectonics. AAPG Bulletin 51, 74-96
- WOODCOCK N. H. and FISCHER M. 1986: Strike-slip duplexes. J. Struct. Geol., 8, 725-735
- ZOLNAI G. 1989: Continental wrench-tectonics and hydrocarbon habitat. Short Course no 2, Budapest

Ráció

Varázsvesszősök, bőr- és halottlátók, parafenomének... Mindezen foglalatosságok majdhogynem teljesen elfogadott szakmáknak számítanak a 90-es évek Magyarországn. Azt mondják, ma erre van "társadalmi igény".

Minden "valamirevaló" újságban mutattak már UFO-t, s folyamatosan közölnek asztrológiai előrejelzéseket. A kutatók hiába próbálják hallatni szavukat, hogy a parajelenségek legalább 90 %-a bizonyítottan csalás, és egyetlen esetben sem sikerült még semmilyen parajelenséget sem kielégítően bizonyítani: az emberek nagy része nem a száraz tudománynak, hanem a könnyen émeszthető, show-szerű mutatóanyagoknak akar hinni.

Tulajdonképpen arról van szó, hogy a rendszerváltozással a nyugati piacgazdaságnak nemcsak az előnyei, hanem annak — ott már többnyire hasznavehetetlen, divatjamúlt — szennyei is óhatatlanul beáradnak hazánkba. James Randi bűvész (Uri Geller leleplezője) szerint a parafenomének egyetlen közös tulajdonsága az, hogy mindannyian a hiszékeny emberek pénzére vadásznak. El kell telni néhány évnek, amíg a lakosság mindent a maga jelentőségéhez mérten fog tudni megítélni.

Hatvanhárom természettudós, kutató, filozófus, országosan ismert bűvész és újságíró a közelmúltban a Természet Világa című folyóirat kezdeményezésére "Ráció" néven új ismeretterjesztő klubot alapított. Az alakulóülésem mind a tudósok, mind a bűvészek részéről kemény kritika érte a sajtót, és mindennek előtte a Magyar Televíziót, mert itt folyik a legtömegebb népszerűsítés.

A bűvészek például elpanaszolták, hogy a "Nulladik típusú találkozások" című műsorban még egyszer sem kaptak alkalmat arra, hogy a bemutatott jelenségek "mágikus" voltát megcáfolhassák.

A Ráció klub megalakulásával a tudományos ismeretterjesztésben talán új korszak kezdődik. Ez a társaság — amint az elnökké választott Szentágothai János akadémikus kinyilvánította — nem sérti a vallásos emberek érzékenységét, sőt igényli az egyházak segítségét is, hiszen ezeket a botorságokat egyik történelmi egyház sem fogadja el. Arra is ügyelnie kell az új társaságnak, hogy ne kiáltson áltudományt ott, ahol néhány év múlva esetleg Nobel-díjas eredmény születhet.

A klubba — amely geofizikusokat is vár tagjai közé — a Természet Világa címen lehet jelentkezni.

Szarka László